

ASAA

Voogdijraad
Rijkdienst Caribisch Nederland

Alimentatie

) Voogdij

Jeugdstrafzaken

Beschermingsonderzoek

Halt

Jaarcijfers 2023

Voogdijraad Caribisch Nederland

Gezag & Omgang

onderzoeken

ASAA

(Tijdelijke) Voogdij

e

Jeugdstrafzaken

& Omgang

Halt

Inhoudsopgave

Algemeen	3
Beschermingsonderzoeken	4
Gezag & Omgang	6
Voogdijzaken	7
ASAA	8
Bijzonder curatorschap	10
Centrale Autoriteit	11
Jeugdstrafzaken	12
Halt	14
Kinderalimentatie	15

Algemeen

Deze uitgave gaat over de jaarcijfers van 2023 van de Voogdijraad Caribisch Nederland. De instroom van verzoeken en het aantal afgehandelde zaken zijn vergeleken met de instroomcijfers van eerdere jaren. Ten opzichte van het jaar 2022 is er een verhoging van de totale instroom te zien van 12%. Dit zijn alleen de civiele- en strafzaken, de instroom van de Centrale Autoriteit en Kinderalimentatie zijn hiervan uitgezonderd. Deze cijfers geven deels een indruk van het werkveld van de Voogdijraad en de ontwikkelingen.

De werkzaamheden van de voogdijraad zijn onder te verdelen in onderzoeken op het gebied van civiel recht en strafrecht. Bij de civiele onderzoeken zijn er vier categorieën:

beschermingsonderzoeken, gezag en omgang, (tijdelijke) voogdij en ASAA (afstand, screening pleegouders, adoptie en afstamming). Binnen de strafrechtelijke onderzoeken zijn er twee categorieën: jeugdstrafzaken en Halt. Daarnaast wordt in deze uitgave de taak als bijzonder curator in afstammingszaken genoemd en voor het eerst de Centrale Autoriteit en Kinderalimentatie.

Sinds 2021 is de Voogdijraad genoodzaakt om te werken met een wachtlijst voor de behandeling van verzoeken. Door capaciteitsproblemen is de wachtlijst in 2023 flink opgelopen ten opzichte van 2022. Cijfers over de wachtlijst zijn geen onderdeel van deze uitgave.

Beschermings- onderzoeken

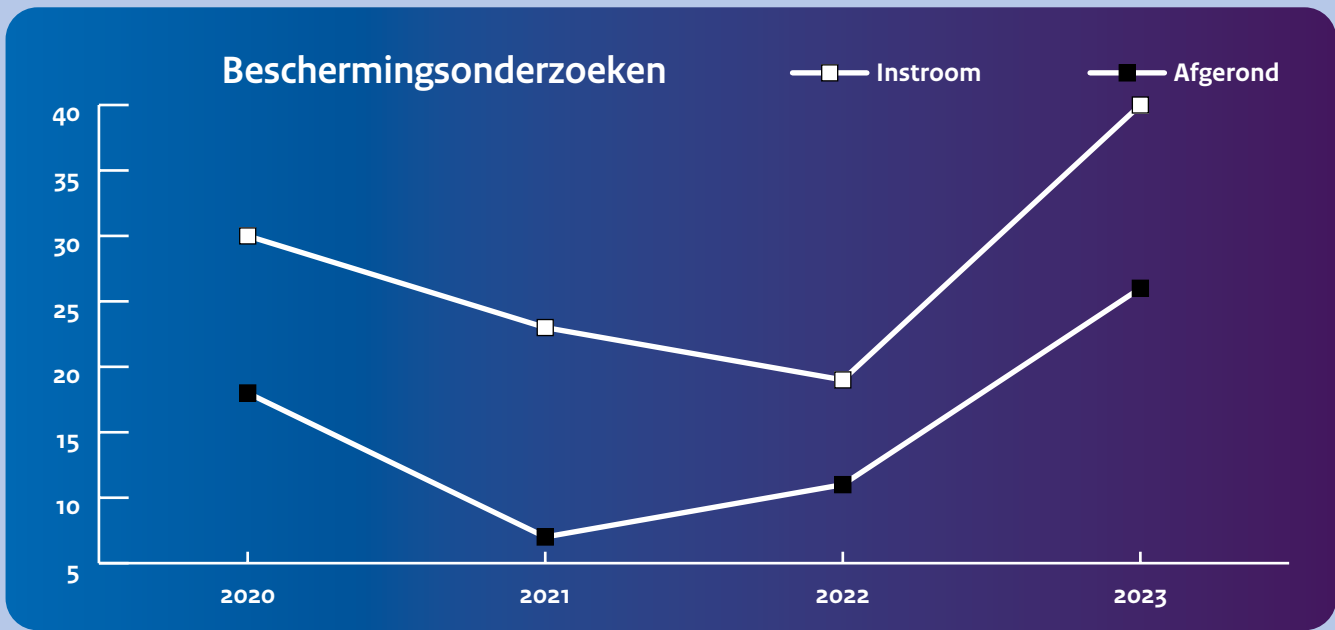
Ouders hebben de primaire verantwoordelijkheid voor de opvoeding van hun kinderen. Dit gaat niet altijd probleemloos. Als er problemen zijn binnen een gezin kunnen ouders hulp krijgen bij familie, vrienden of een professionele hulpverlener zoals Akceso of Zorg en Jeugd Caribisch Nederland (ZJCN). Indien vrijwillige hulpverlening niet voldoende is en/of de ontwikkeling of veiligheid van een kind in gevaar komt, kan de Voogdijraad ingeschakeld worden. De Voogdijraad doet onderzoek en besluit of er een maatregel verzocht moet worden aan de rechter.

Beschermingsmaatregelen

De beschermtaken van de Voogdijraad hebben betrekking op situaties waarin de (fysieke) veiligheid en de ontwikkeling van een kind gevaar loopt. Op basis van Kinderbeschermingsonderzoeken kunnen noodzakelijke maatregelen getroffen worden als ondertoezichtstellingen, uithuisplaatsingen en gezag beëindigende maatregelen. In geval van spoed, kan een kind direct voorlopig onder toezicht worden gesteld en uit huis worden geplaatst. Daarna wordt er grondig onderzoek gedaan naar een lange(re) termijn oplossing voor het kind. Het uitgangspunt is dat hulpverlening en/of behandeling zoveel mogelijk op de eilanden of in de regio plaatsvindt. Indien dit niet mogelijk is door gebrek aan faciliteiten op de eilanden, kunnen jongeren in een open of gesloten jeugdzorginstelling worden geplaatst in Europees Nederland (EU NL).

Verzoek om onderzoek

Verzoeken tot onderzoek komen meestal van ZJCN, maar kunnen ook vanuit de rechter en enkele andere ketenpartners komen. Ook ontvangt de Voogdijraad meldingen uit het buitenland, bijvoorbeeld van Voogdijraden uit de regio of uit Europees Nederland. Als er genoeg signalen zijn, kan de Voogdijraad ook ambtshalve een lopend onderzoek uitbreiden naar een beschermingsonderzoek of naar andere kinderen binnen een gezin.

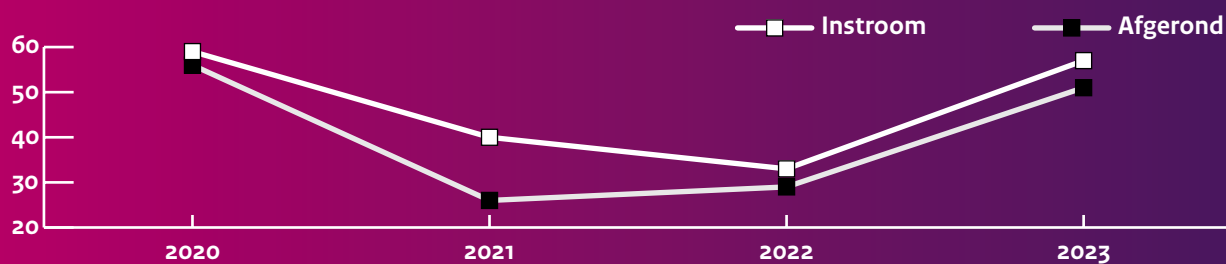
Advies en meldingen huiselijk geweld en kindermishandeling

Burgers kunnen in eerste instantie terecht bij Akseso voor zorg en sociale hulpverlening. Denk aan hulp bij problemen thuis, vragen over opvoeding of budgetbegeleiding bij schulden. Bij Akseso bevindt zich ook het advies en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling (Guiami) voor eerstelijns advies. Hier kan een burger (vermoedelijke) onveilige situaties melden of kan advies worden verkregen over welke stappen ondernomen kunnen worden. Indien nodig kan Guiami een melding doorzetten naar ZJCN en/of de Voogdijraad.

Cijfers

In 2023 is een duidelijke toename te zien in het aantal Kinderbeschermingsonderzoeken. Niet alle binnengekomen verzoeken tot onderzoek zijn afgerond. Een deel hiervan staat nog op de wachtlijst. Ongeveer 75% van de instroom zijn verzoeken vanuit ZJCN. In 2023 zijn ook meer ambtshalve uitbreidingen gedaan in vergelijking tot eerdere jaren. Van de instroom betrof het 4 spoedzaken en 2 gezagsbeëindigende maatregelen. Vrijwel alle instroom (93%) is op Bonaire.

Gezag & Omgang

Als ouders gaan scheiden is het belangrijk dat zij afspraken maken over de verzorging en opvoeding van een kind. Indien zij hierin geen overeenstemming vinden is het noodzakelijk dat een rechter tot een besluit komt. De rechter kan hierin advies vragen aan de Voogdijraad.

De Voogdijraad doet dan een gezag- en omgangsonderzoek en geeft advies aan de rechter zodat een zo passend mogelijk besluit kan worden genomen ten behoeve van het kind. Dit advies kan gaan over: het gezag over een kind, de verdeling van zorg- en opvoedtaken, de hoofdverblijfplaats van het kind en/of een omgangsregeling voor het kind en de ouder bij wie het niet woont. Soms is kinderalimentatie ook een onderdeel van dit advies.

Andere G&O zaken

Ouders kunnen ook via de Voogdijraad gezamenlijk gezag aanvragen. Deze zaken horen ook in de categorie Gezag en Omgang. Deze ouders zijn niet getrouwd, maar willen wel graag gezamenlijk gezag dragen over een kind. De Voogdijraad faciliteert ouders hierin door een verzoekschrift op te stellen. De rechter spreekt dit gezamenlijke gezag uit. Ouders kunnen een dergelijk verzoek ook zelf indienen bij het Gerecht.

Overige zaken zijn wijzigingen in het ouderlijk gezag. Dit zijn bijvoorbeeld zaken waarbij een ouder is geschorst uit het ouderlijke gezag omdat het kind een voogd had. Een ouder kan daarna een verzoek indienen om hersteld te worden in het ouderlijke gezag.

Cijfers

De instroom van gezag- en omgangszaken is in 2023 flink toegenomen ten opzichte van het voorgaande jaar. Van de instroom waren in 2023 56% verzoeken voor gezamenlijk gezag en 88% van de zaken waren op Bonaire.

Voogdijzaken

Een minderjarige moet altijd onder het gezag staan van een volwassene. Als dit niet de ouder kan zijn, bijvoorbeeld door overlijden, is er een voogd nodig. In principe kan gezag ook op afstand uitgeoefend worden. Degene met gezag en het kind hoeven niet bij elkaar te wonen. Minderjarige moeders die zwanger zijn of een kind hebben waar zij nog niet zelf het gezag over mogen dragen moeten ook een voogd hebben voor het (ongeboren) kind, totdat zij zelf meerderjarig is.

In dergelijke situaties wordt het gezag overgedragen van de ouder(s) naar iemand anders. Dan heet het voogdij. Een voogd is iemand die de verantwoordelijkheid, zorg en opvoeding van het kind van de ouder(s) overneemt. Een voogd verricht dan ook officiële handelingen namens de minderjarige, zoals het ondertekenen van belangrijke documenten en het beheren van de financiën.

Bij het toewijzen van een voogd indien de ouder(s) nog leven, worden de ouders geschorst uit hun ouderlijk gezag. Om het gezag weer terug te krijgen moeten ouders 'herstel in gezag' aanvragen. Om hersteld te worden in het gezag wordt er een onderzoek gedaan en moet de voogd akkoord zijn.

Tienerzwangerschap

Indien een minderjarige zwanger wordt, is het noodzakelijk om een voogd aan te wijzen. Een minderjarige kan tot 16 jaar zelf nog geen gezag hebben over een kind. Een tienermoeder kan vanaf 16 jaar een meerderjarigheidsverklaring verzoeken bij de rechter, zodat zij toch het gezag kan krijgen. De Voogdijraad kan een dergelijk verzoek indienen.

Cijfers

Binnen de categorie 'voogdij' worden ook de verklaringen van geen bezwaar geregistreerd die minderjarigen krijgen indien zij voor studiedoeleinden naar Europees Nederland verhuizen. In 2023 betrof 11% van de voogdijzaken minderjarige moeders die nog geen gezag konden hebben over hun (ongeboren) kind

ASAA

ASAA staat voor onderzoeken op het gebied van afstand, screening (van aspirant pleegouders), adoptieverzoeken en afstamming.

Screening pleegouders

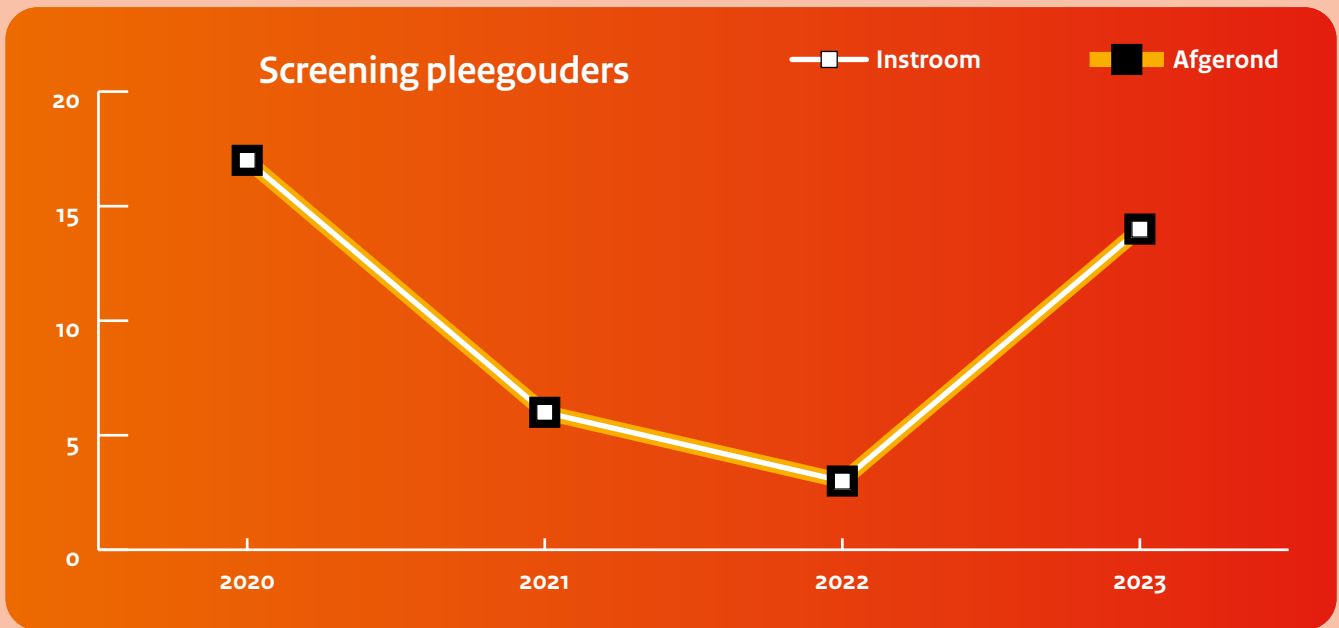
Indien aspirant pleegouders zich bij ZJCN aanmelden doet de Voogdijraad een deel van de screening. Deze screening houdt in dat de Voogdijraad nagaat of er belastende informatie bekend is over de aspirant pleegouders, hun kinderen of andere bewoners op hetzelfde adres. Er wordt specifiek gekeken of deze bewoners betrokken zijn geweest bij een kindbeschermingsmaatregel. Als de Voogdijraad geen belastende informatie vindt, wordt er een verklaring van geen bezwaar afgegeven aan ZJCN. Sinds medio 2020 geldt dit ook voor netwerkpleeggezinnen. Netwerkpleeggezinnen bevinden zich in de sociale kring van de minderjarige, bijvoorbeeld familie of andere bekenden.

Binnenlandse adoptie

Het kan voorkomen dat een kind al jaren in een pleeggezin woont en de pleegouders het kind officieel willen adopteren. Dit verzoek wordt bij de rechter ingediend, waarna de rechter bij de Voogdijraad een adoptieonderzoek aanvraagt.

Afstamming

Kinderen die informatie willen over hun biologische ouders, en ouders die informatie willen over een kind dat zij hebben afgestaan, kunnen terecht bij de Voogdijraad. De Voogdijraad bekijkt of de informatie beschikbaar is, en welke informatie het kind of de ouder mag bekijken. Tot op heden komen dergelijke aanvragen niet voor.

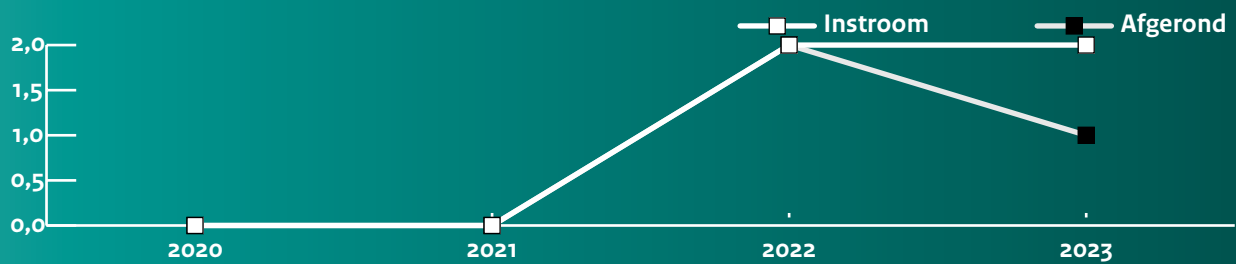
Afstand

Het gaat hier om moeders die afstand doen van hun baby. Het afstand doen van kinderen komt tot op heden niet voor in Caribisch Nederland. Wat hier mogelijk een rol in speelt is dat vrouwen die ongewenst zwanger zijn abortus laten plegen. Als vrouwen een zwangerschap niet willen afbreken is er meestal binnen de familie overeenstemming dat het kind zal worden opgevoed door bijvoorbeeld oma, tante of andere familieleden.

Cijfers

Zoals eerder de verwachting was is het aantal verzoeken voor screening aspirant pleegouders toegenomen. Het is voor de Voogdijraad onbekend om hoeveel netwerkpleeggezinnen het hier gaat en wat het eindresultaat is van de totale screening. Er heeft in 2023 slechts 1 adoptieonderzoek plaatsgevonden (geen onderdeel van de grafiek).

Bijzonder curatorschap

De Voogdijraad kan in afstammingszaken benoemd worden tot bijzonder curator om de minderjarige in de procedure te vertegenwoordigen. Deze benoeming wordt gedaan door het Gerecht.

Afstammingszaken kunnen bijvoorbeeld gaan over: gerechtelijke vaststelling van het vaderschap, ontkenning van het door het huwelijk ontstane vaderschap, vernietiging erkenning en vervangende toestemming erkenning. Nadat de Voogdijraad benoemd is tot bijzonder curator wordt er een onderzoek uitgevoerd naar de feitelijke en juridische juistheid van de door partijen aangevoerde gronden. De bevindingen van het onderzoek worden met het Gerecht en de belanghebbenden gedeeld.

Sinds medio 2022 is de Voogdijraad voor het eerst benoemd tot bijzonder curator in enkele afstammingszaken.

Cijfers

De instroom is medio 2022 gestart. De verwachting is dat de instroom van dit soort zaken zal toenemen.

Centrale Autoriteit

De Voogdijraad CN heeft verschillende wettelijke taken. Zo is de Voogdijraad ook de Centrale Autoriteit voor Caribisch Nederland (CA CN).

De onderwerpen waar de Centrale Autoriteit mee te maken kan krijgen zijn:

- Internationale kinderbescherming;
- Internationale kindervervoering;
- Inning van internationale kinderalimentatie;
- Interlandelijke adoptie.

De Centrale Autoriteit kan over deze onderwerpen verzoeken of meldingen ontvangen ter behandeling. Als Centrale Autoriteit in Caribisch Nederland dienen we zelf ook verzoeken in bij andere Centrale Autoriteiten of bij de ambassade van een betreffend land indien daar geen Centrale Autoriteit actief is.

Meldingen en verzoeken tussen Europees Nederland en Caribisch Nederland zijn interregionaal en vormen dus geen onderdeel van de Centrale Autoriteit. Deze zaken zijn onderdeel van de reguliere zaken van de Voogdijraad.

Centrale autoriteit

	2023
Uitgaande verzoeken	3
Inkomende verzoeken	0

Cijfers

In 2023 zijn er formeel 3 uitgaande verzoeken gedaan aan andere Centrale Autoriteiten/landen: Venezuela, Colombia en het Verenigd Koninkrijk. Inkomende verzoeken zijn er formeel niet geweest. Dit staat los van de contacten die er wel zijn geweest inzake internationale zaken/vraagstukken waarbij de Centrale Autoriteit CN geconsulteerd werd.

Jeugdstrafzaken

De Voogdijraad heeft een belangrijke taak in jeugdstrafzaken. Sinds de inwerkingtreding van het jeugdstrafrecht (2020) is het mogelijk om een meer passend (straf)advies te geven. Dit is mogelijk door een uitbreiding van de mogelijkheden aan specifieke jeugdsancties en passende begeleiding, waarbij rekening wordt gehouden met de ontwikkeling en situatie van de minderjarige.

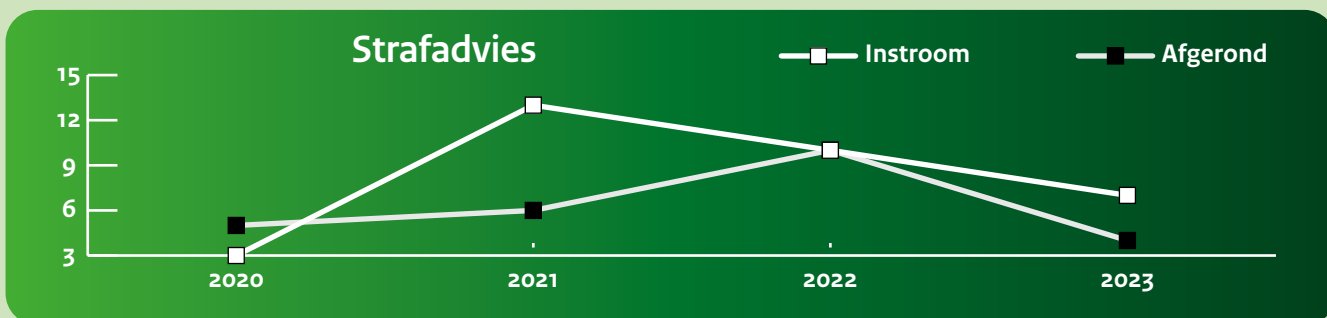
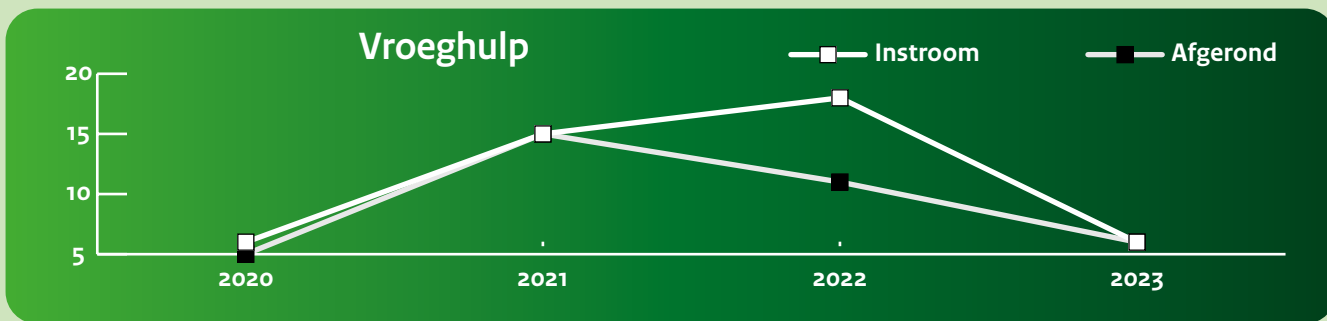
Vroeghulp

Wanneer een minderjarige in verzekering wordt gesteld, krijgt de Voogdijraad daarvan een melding. Op dat moment start de Voogdijraad een onderzoek die informatie oplevert voor het OM en het Gerecht, over de minderjarige en zijn situatie. Bij een in verzekeringstelling wordt dat onderzoek zo snel mogelijk verricht (binnen 2 dagen) en wordt er een advies afgegeven over het al dan niet schorsen van de in verzekeringstelling en onder welke voorwaarden. Een dergelijk onderzoek heet een 'vroeghulp'. In principe wordt er altijd geprobeerd om een minderjarige te schorsen, met passende voorwaarden. Redenen om niet te schorsen kunnen te maken hebben met de zwaarte van het delict, de onderzoeksgronden of een multi-probleemsituatie waarbij eerst randvoorwaarden (bijv. hulp of woonruimte) georganiseerd moet worden voordat een minderjarige geschorst kan worden.

Regulier strafadvies

Daarnaast geeft de Voogdijraad, na onderzoek, advies over een passende straf. Het strafadvies is gebaseerd op een risico-inventarisatie en gericht op het voorkomen van het opnieuw plegen van een strafbaar feit en het sturen van de ontwikkeling van de jongere. De Voogdijraad heeft in jeugdstrafzaken ook aandacht voor de aanpak van eventuele achterliggende problematiek.

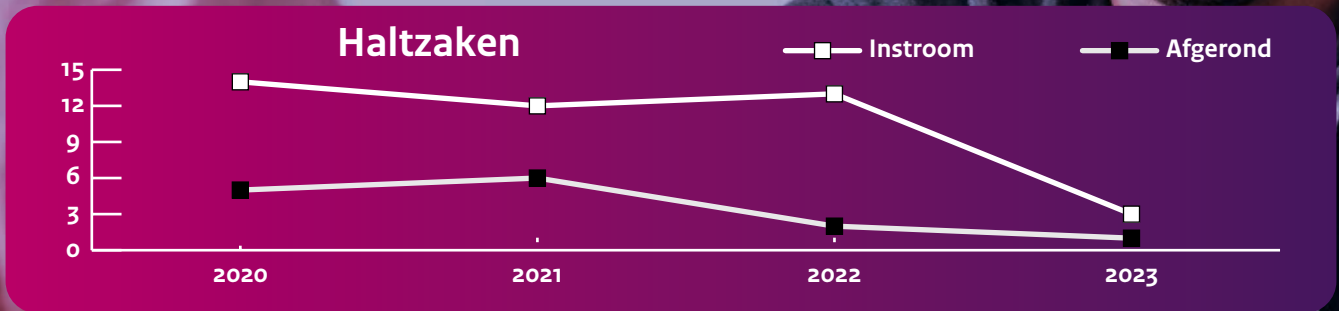
De Voogdijraad handelt altijd met oog op het belang van de minderjarige en met het idee dat een minderjarige nog volop in ontwikkeling is. Het pedagogische karakter van het jeugdstrafrecht is verankerd in het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK) en in het jeugdstrafrecht BES.

Cijfers

Het aantal vroeghulp adviezen en het aantal strafonderzoeken is in 2023 gedaald ten opzichte van 2022. Het is vooralsnog onduidelijk wat de oorzaak is van deze daling. Van de 7 strafonderzoeken waren er 3 naar aanleiding van een eerdere in verzekeringstelling. Van de vroeghulp adviezen was 50% op Bonaire en 50% op Sint Eustatius.

Halt

Met de inwerkingtreding van het jeugdstrafrecht is ook officieel gestart met Halt als buitengerechtelijke afdoening. Op basis van de wetgeving kunnen minderjarigen die voor het eerst bepaalde licht-strafbare feiten plegen (zoals vernieling en rijden zonder rijbewijs), bij Halt terecht komen. Ook schoolverzuimzaken vormen instroom voor een Haltafdoening.

Als een minderjarige naar Halt wordt doorverwezen wordt een straf op maat gemaakt die minimaal 6 en maximaal 20 uur duurt. Het Halt-traject bestaat altijd uit de volgende onderdelen: gesprekken met ouders en jongere, leeropdracht(en) en het aanbieden van excuses. Daarnaast is een werkopdracht optioneel en afhankelijk van het aantal opgelegde uren. In het Halt traject ligt de nadruk op het pedagogische karakter van de straf. Bij een positief afgerond Halt traject voorkomt de minderjarige een strafblad.

Indien eventuele slachtoffers bekend zijn, wordt er contact opgenomen met hen en wordt bekeken of zij open staan voor het ontvangen van een excuus van de minderjarige. Het doel van de afdoening is dat een minderjarige zich bewust wordt van zijn eigen gedrag en daar ook de verantwoordelijkheid voor leert dragen. Daarnaast is het doel om grensoverschrijdend gedrag tijdig af te remmen en genoegdoening te bieden aan het slachtoffer en de gemeenschap. De steun en medewerking van ouders in dit proces is heel belangrijk.

Cijfers

Ook in 2023 blijft de instroom van Halt achter en is zelfs gedaald ten opzichte van voorgaande jaren. Er zal extra aandacht besteed worden aan voorlichtingen op scholen en bekendheid van Halt in de keten.

Halt.
un chènes mas

Kinderalimentatie

Als ouders uit elkaar gaan moet er een financiële regeling voor de kinderen getroffen worden. Dit heet Kinderalimentatie. Een verzoek voor Kinderalimentatie kan bij de Voogdijraad CN ingediend worden. De Voogdijraad maakt dan een berekening (ook als ouders onderling een bedrag zijn overeengekomen) en dient een verzoek in bij de rechter. Ook adviseert de Voogdijraad de rechter in echtscheidingszaken over de hoogte van Kinderalimentatie.

De rechter legt zijn uitspraak vast in een beschikking. Ouders zijn wettelijk verplicht om de betalingen via de Voogdijraad te laten verlopen. De Voogdijraad is verantwoordelijk voor de inning en uitbetaling van de kinderalimentatiegelden en werkt samen met de Belastingdienst CN voor de uitvoering hiervan. De Voogdijraad is bevoegd om beslag te leggen op loon via de werkgever van de betalingsplichtige en bemiddelt bij het inschakelen van een deurwaarder voor de betalingsgerechtigde.

Indien er sprake is van cruciale wijzigingen, kan er een herberekening gevraagd worden. Bijvoorbeeld bij een verandering van de woonplaats van het kind of als het inkomen van de betalingsgerechtigde of -plichtige substantieel verandert.

De Voogdijraad hanteert een vaste methodiek om de Kinderalimentatie te berekenen. Dit

rekenmodel wordt jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd op basis van jurisprudentie, beleidswijzigingen en cijfers zoals indexeringen.

Cijfers

De Voogdijraad int en betaalt ruim \$58.000 per maand aan alimentatiegelden, mits de betalingsplichtige ook daadwerkelijk betaalt. Dit betekent dat er op jaarbasis bijna \$700.000 aan gelden geïnt en uitbetaald moet worden. In werkelijkheid ligt dit bedrag lager omdat niet alle betalingsplichtigen daadwerkelijk betalen. Een deel van de betalingen vindt plaats doordat er loonbeslag op het loon van de plichtigen is gelegd.

De Voogdijraad int en betaalt deze gelden op dit moment maandelijks voor zo'n 345 kinderen in Caribisch Nederland.

Bonaire
Kaya Italia 10
Kralendijk

Sint Eustatius
H.M. Beatrixstraat 17
Oranjestad

Saba
Upper Road Z/N
The Bottom
(achter het politiebureau)

